

03980200008883
RPW/3442/2018 P
2018-02-05

WICEPREZES RADY MINISTRÓW
MINISTER
KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO
prof. dr hab. Piotr Gliński

Warszawa, 30 stycznia 2018 r.

BM-WP.055.27.2017ZM

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z oświadczeniem skierowanym do Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz do Ministra Infrastruktury i Budownictwa, złożonym przez senatora **Robertą Dowhana** na 52. posiedzeniu Senatu w dniu 15 grudnia 2017 r. w sprawie samochodów zabytkowych rejestrowanych na terenie naszego kraju, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Odpowiadając na pytanie z zakresu właściwości Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego: „...na jakiej podstawie samochody zabytkowe są rejestrowane na terenie Rzeczypospolitej Polskiej?”, przekazuję następujące informacje.

Na wstępie należy rozróżnić rejestrację pojazdów (w tym pojazdów zabytkowych) wynikających z przepisów prawa o ruchu drogowym (i pochodnych), a rejestrację pojazdów zabytkowych wynikających z przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Na gruncie ochrony zabytków, podstawowym aktem prawnym, na podstawie którego dokonuje się rejestracji pojazdów zabytkowych, jest ustawa z 23 lipca 2003 r. o *ochronie zabytków i opiece nad zabytkami*. Ustawa ta m.in. definiuje pojęcie zabytku (art. 3 pkt 1), jak również pojęcie zabytku ruchomego (art. 3 pkt 3), do których zaliczamy pojazdy zabytkowe, przedmiotowy zakres ochrony (art. 6) oraz jej formy (art. 7). Zgodnie z art. 6 ww. ustawy ochronie i opiece podlegają, bez względu na stan zachowania, zabytki ruchome (pkt 2) będące w szczególności: „*wytworami techniki, a zwłaszcza urządzeniami, **środkami transportu** oraz maszynami i narzędziami świadczącymi o kulturze materialnej, charakterystycznej dla dawnych i nowych form gospodarki, dokumentującej poziom nauki i rozwoju cywilizacyjnego*” (lit. d).

W art. 7 ustawy wymienione są formy ochrony zabytków. Podstawową formą ochrony dotyczącą zabytków ruchomych (w tym także pojazdów zabytkowych) jest wpis do rejestru zabytków. Wpisuje się je do rejestru na podstawie decyzji wydanej przez wojewódzkiego konserwatora zabytków, kończącej postępowanie administracyjne, na wniosek właściciela zabytku (art. 10 ust 1). Wojewódzki konserwator zabytków może wydać z urzędu decyzję o wpisie zabytku ruchomego do rejestru w przypadku uzasadnionej obawy zniszczenia, uszkodzenia lub nielegalnego wywiezienia zabytku za granicę (art. 10. ust. 2). Natomiast nie wpisuje się do rejestru zabytku wpisanego do inwentarza muzeum.

Wpis do rejestru zabytków z punktu widzenia sprawowania należytej ochrony i opieki ma podstawowe znaczenie, ze względu na daleko idące konsekwencje prawno-administracyjne. Należy jednak podkreślić, że w przypadku pojazdów zabytkowych, ta forma ochrony występuje bardzo rzadko.

Podstawowym sposobem rejestracji pojazdów zabytkowych jest ewidencja zabytków, która wprawdzie nie jest wymieniona w art. 7 ustawy jako odrębna forma ochrony zabytków, to jednak jest ważnym elementem systemu ochrony zabytków w Polsce.

Zgodnie z art. 22 ust 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami „Wojewódzki konserwator zabytków prowadzi wojewódzką ewidencję zabytków w formie kart ewidencyjnych zabytków znajdujących się na terenie województwa”. W ust. 3 dodano, że „Włączenie karty ewidencyjnej zabytku ruchomego niewpisanego do rejestru do wojewódzkiej ewidencji zabytków może nastąpić za zgodą właściciela tego zabytku.” Natomiast w rozporządzeniu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 maja 2011 r. *w sprawie prowadzenia rejestru zabytków, krajowej, wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków oraz krajowego wykazu zabytków skradzionych lub wywiezionych za granicę niezgodnie z prawem* (Dz.U. z 2011 Nr 113 poz. 661) w § 14 ust. 1 wskazano, że „Wojewódzki konserwator zabytków włącza kartę ewidencyjną zabytku do wojewódzkiej ewidencji zabytków po sprawdzeniu, czy dane zawarte w karcie ewidencyjnej zabytku są wyczerpujące i zgodne ze stanem faktycznym, a także czy dokumentacja fotograficzna zabytku umożliwia jego identyfikację”. Ponadto ww. rozporządzenie określa (w § 11. ust 1.) m.in., jakie rubryki zawiera karta ewidencyjna zabytku ruchomego. Podstawowym zadaniem pracowników wojewódzkiego urzędu ochrony zabytków w procedurze włączania zabytku ruchomego (w tym zabytku motoryzacji) do ewidencji jest sprawdzenie zawartości karty ewidencyjnej. W przypadku gdy w trakcie weryfikacji karty ewidencyjnej stwierdzono, że zawiera ona braki formalne, merytoryczne lub została sporządzona niezgodnie z obowiązującą instrukcją, wojewódzki konserwator zabytków może wystąpić do osoby, która sporządziła kartę, o usunięcie wskazanych braków.

Wojewódzki Konserwator Zabytków powinien mieć dostateczne kompetencje, aby ocenić przedstawione przez interesanta dokumenty dotyczące danego pojazdu i podjąć rozstrzygnięcie, czy włączyć kartę tego pojazdu do wojewódzkiej ewidencji zabytków, czy

odmówić włączenia. Należy przy tym pamiętać, że włączenie karty zabytku do ewidencji jest czynnością materialno-techniczną, a w związku z tym rozstrzygnięcie wcz nie podlega procedurze administracyjnej.

Wojewódzki konserwator zabytków jest zobowiązany zawiadomić właściciela (posiadacza) o włączeniu karty pojazdu zabytkowego do ewidencji i wydać mu stosowne zaświadczenie. Dokument ten jest podstawą do ubiegania się o rejestrację tego pojazdu na tzw. żółtych tablicach. Po otrzymaniu stosownego zaświadczenia od wojewódzkiego konserwatora zabytków właściciel pojazdu włączonego do wojewódzkiej ewidencji zabytków przeprowadza w Okręgowej Stacji Kontroli Pojazdów badania techniczne. Jeżeli pojazd pomyślnie przejdzie badania i zostanie dopuszczony do ruchu drogowego, jego właściciel otrzyma stosowne zaświadczenie umożliwiające dalszą procedurę rejestracyjną. Na podstawie zgromadzonej dokumentacji (m.in. wniosek o rejestrację pojazdu, dowód własności pojazdu, potwierdzenie włączenia pojazdu do wojewódzkiej ewidencji zabytków, opinia rzeczoznawcy samochodowego, dokumenty ze stacji kontroli pojazdów, dokument poświadczający zawarcie umowy ubezpieczenia OC, etc.) wydział komunikacji terenowej jednostki administracyjnej (właściwy urząd miasta bądź starostwa powiatowego) dokonuje rejestracji pojazdów zabytkowych, przydzielając tzw. żółte tablice.

Odpowiadając na pytanie dotyczące zmian w „zakresie sprzedaży samochodów zabytkowych, ich rejestracji czy opodatkowania”, uprzejmie informują, że od dłuższego czasu trwają prace nad zmianą systemu ochrony zabytków w Polsce, czego rezultatem są m.in. kolejne nowelizacje ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zmiany te idą w kierunku wypracowania rozwiązań prawnych i organizacyjnych umożliwiających poprawę stanu zachowania zabytków w Polsce oraz zwiększenia skuteczności działania służb konserwatorskich.

Z poważaniem

Piotr Gliński